

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP71/2023
din 31.03.2023

cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural

Publicat : 20.04.2023 în MONITORUL OFICIAL Nr. 134-137 art. 209 Data intrării în vigoare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul reglementării

(1) Prezenta lege stabilește:

- a) principiile politicii statului de subvenționare în agricultură și mediul rural;
- b) atribuțiile autorităților administrației publice în domeniul subvenționării în agricultură și mediul rural;
- c) formele și condițiile de subvenționare în agricultură și mediul rural;
- d) particularitățile procedurii de recepționare și examinare a cererilor de subvenționare.

(2) Prezenta lege nu reglementează principiile activității de întreprinzător sau principiile sistemului bugetar-fiscal al Republicii Moldova.

Articolul 2. Scopul legii

(1) Prezenta lege are drept scop:

- a) creșterea competitivității și dezvoltarea durabilă a sectorului agroindustrial;
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale;
- c) dezvoltarea socioeconomică durabilă în mediul rural.

(2) În vederea realizării scopului stabilit la alin. (1), statul susține:

- a) modernizarea lanțului agroalimentar în scopul alinierii la cerințele Uniunii Europene privind siguranța alimentelor și cerințele de calitate;
- b) facilitarea accesului la piețele de capital, de inputuri și outputuri (intrări și ieșiri) pentru fermieri;

- c) creșterea valorii adăugate în sectorul agroindustrial prin dezvoltarea infrastructurii de prelucrare primară și finită;
- d) implementarea unor practici moderne de gestionare a resurselor naturale;
- e) implementarea unor tehnologii de producție prietenoase mediului, a produselor ecologice, precum și menținerea biodiversității;
- f) adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor acestora asupra producției agricole;
- g) dezvoltarea infrastructurii de acces și de servicii în mediul rural;
- h) creșterea oportunităților de ocupare a forței de muncă în domeniile nonagricole și sporirea veniturilor în mediul rural;
- i) dezvoltarea echilibrată a teritoriilor din mediul rural prin implicarea comunității locale în dezvoltarea rurală;
- j) dezvoltarea afacerilor fermierilor micro, mici și mijlocii.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

activitate agricolă – producere, creștere sau cultivare de produse agricole, mulsul, creșterea și deținerea animalelor în scopuri agricole, prelucrarea primară/finită a produselor agricole de origine vegetală sau animală, menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu;

apel – anunț care stabilește intervalul de timp în interiorul căruia se depun cererile de subvenționare pentru măsurile/submăsurile de subvenționare;

beneficiar de subvenție – solicitantul de subvenție a cărei cerere de subvenționare a fost evaluată pozitiv și autorizată spre plată de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură;

dezvoltare rurală – proces deliberat de schimbări sociale, economice, culturale și de mediu durabile, menite să îmbunătățească calitatea vieții în mediul rural;

exploatație – ansamblul unităților economice utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul Republicii Moldova;

fermier – persoană fizică sau juridică ori un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin, a cărei/căror exploatație este situată pe teritoriul Republicii Moldova și care desfășoară activități agricole;

Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural – totalitatea mijloacelor bugetare destinate subvenționării în agricultură și mediul rural;

grant – contribuție financiară sau tehnică nerambursabilă, oferită unui subiect al subvenționării din partea unui donator, inclusiv străin, pentru dobândirea de bunuri, servicii sau lucrări;

măsură/submăsură de subvenționare – direcție principală în sectorul agroindustrial sau în mediul rural, susținută financiar de stat, care contribuie la realizarea unuia sau mai multor obiective ale politicii de dezvoltare agricolă și rurală;

mediu rural – sate sau comune, inclusiv orașe cu o populație de până la 10000 de locuitori cu statut de rezident, conform ultimului recensământ al populației și al locuințelor efectuat;

prelucrare primară – activitate agricolă ce cuprinde totalitatea operațiilor, efectuate conform unei anumite tehnologii, în cadrul cărora produsele agricole de origine vegetală sau animală sunt pregătite pentru a fi folosite ca materie primă sau ca semifabricate pentru diferite ramuri ale industriei;

prelucrare finită – activitate agricolă ce cuprinde totalitatea operațiilor, efectuate conform unei anumite tehnologii, în cadrul cărora produsele agricole de origine vegetală sau animală au trecut prin toate fazele de prelucrare, fiind posibilă întrebuințarea acestora pentru scopul final pentru care au fost produse;

preț de referință – cel mai mic preț de livrare al mașinii, al utilajului sau al echipamentului, stabilit de producător/importator/dealer pe teritoriul Republicii Moldova conform Registrului prețurilor de referință;

proiect investițional viabil – set de activități interdependente care se derulează potrivit unui plan și cu costuri bine determinate pentru a atinge un obiectiv și a realiza anumite rezultate într-o perioadă de timp bine delimitată;

Programul LEADER – program de stat, administrat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în cadrul căruia grupurile de acțiune locală solicită finanțare în baza unui plan operațional, din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, pentru funcționarea proprie și pentru implementarea strategiilor de dezvoltare locală;

Sistemul informațional „Moldova LEADER IT Soft” (MLIS) – subsistem al Sistemului Integrat de Administrare și Control, deținut de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, destinat gestionării mijloacelor financiare alocate pentru implementarea Programului LEADER;

solicitant de subvenție – unul dintre subiecții specificați la art. 4, care a adresat o cerere de subvenționare;

subvenție – plată nerambursabilă și neimpozabilă, acordată din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru realizarea scopului prevăzut de prezenta lege.

Articolul 4. Subiecții subvenționării

(1) Subiecți ai subvenționării în agricultură sau în mediul rural sunt:

1) fermierii care se clasifică în următoarele categorii și întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) fermier micro – fermier care are cel mult 9 salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei;

b) fermier mic – fermier care are cel mult 49 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei;

c) fermier mijlociu – fermier care are cel mult 249 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei;

d) fermier mare – fermier care depășește cumulativ condițiile stabilite pentru fermierul

mijlociu;

2) persoanele juridice sau fizice care desfășoară activități în mediul rural sau activități agricole, altele decât fermierul;

3) unitățile administrativ-teritoriale;

4) grupurile de acțiune locală;

5) organizațiile din domeniul cercetării și inovării și instituțiile de învățământ cu profil agroindustrial.

(2) Guvernul poate identifica, printre subiecții subvenționării, anumite tipuri de subiecți pentru care stabilește măsuri/submăsuri de subvenționare și condiții de subvenționare mai favorabile.

Capitolul II

PRINCIPIILE POLITICII STATULUI DE SUBVENȚIONARE

ÎN AGRICULTURĂ ȘI MEDIUL RURAL

Articolul 5. Principiile politicii statului de subvenționare

în agricultură și mediul rural

Reglementarea activității de subvenționare în agricultură și mediul rural și realizarea acesteia au la bază următoarele principii:

- a) previzibilitatea și stabilitatea normelor juridice;
- b) transparența decizională;
- c) eficiența bazată pe argumente economico-financiare și pe indicatori;
- d) continuitatea proceselor de susținere a dezvoltării agriculturii și mediului rural;
- e) asumarea responsabilităților de către subiecții subvenționării;
- f) rezonabilitatea costurilor.

Articolul 6. Principiul previzibilității și stabilității

normelor juridice

(1) Activitatea de subvenționare în agricultură și mediul rural este reglementată de prezenta lege și de alte acte normative.

(2) Actele normative care prevăd reducerea cuantumului subvențiilor în agricultură și mediul rural sau care schimbă condițiile de acordare a subvențiilor nu pot intra în vigoare mai devreme de 6 luni de la data publicării acestora, cu excepția cazului în care se modifică mărimea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural prin legea anuală a bugetului de stat.

Articolul 7. Principiul transparenței decizionale

(1) Statul, prin intermediul autorităților administrației publice centrale, asigură consultarea și participarea părților interesate la procesul de elaborare, monitorizare și evaluare a politicii statului în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.

(2) Autoritățile administrației publice centrale publică pe paginile sale web oficiale informații complete de interes public privind gestionarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

Articolul 8. Principiul eficienței bazate pe argumente

economico-financiare și pe indicatori

(1) Organul central de specialitate asigură utilizarea eficientă a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural prin elaborarea unor măsuri /submăsuri de subvenționare care să contribuie la atingerea obiectivelor și indicatorilor de rezultat ale politicii agricole și rurale.

(2) Statul, prin intermediul organului central de specialitate, stimulează subiecții subvenționării în vederea obținerii de performanțe care să contribuie la atingerea indicatorilor de rezultat stabiliți în documentele de politici.

Articolul 9. Principiul continuității proceselor

de susținere a dezvoltării agriculturii

și mediului rural

(1) Statul, prin intermediul autorităților administrației publice centrale, asigură continuitatea procesului de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural prin planificarea activităților Guvernului.

(2) Organul central de specialitate evaluează impactul subvenționării asupra dezvoltării agriculturii și mediului rural și propune Guvernului spre aprobare politica de dezvoltare a agriculturii și mediului rural ajustată la necesitățile economiei naționale.

Articolul 10. Principiul asumării responsabilităților

de către subiecții subvenționării

(1) Subiecții subvenționării sunt obligați să își asume responsabilități drept condiție pentru obținerea subvenției și menținerea obiectului subvenționării.

(2) Subvenția se acordă cu condiția asumării responsabilităților privind respectarea asolamentului, protejarea solului, buna utilizare a resurselor naturale, umane, financiare și a celor de producție, aplicarea sistemelor de calitate pentru produsele agricole și alimentare, respectarea regulilor de agromediu.

Articolul 11. Principiul rezonabilității costurilor

(1) Autoritatea responsabilă de administrarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural trebuie să se asigure de faptul că costurile nu depășesc prețurile de referință.

(2) Calculul subvenției pentru costurile stabilite de organul central de specialitate are la bază prețurile de referință.

Capitolul III

ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI

PUBLICE ÎN DOMENIUL SUBVENȚIONĂRII ÎN

AGRICULTURĂ ȘI MEDIUL RURAL

Articolul 12. Atribuțiile Guvernului

În domeniul subvenționării în agricultură și mediul rural, Guvernul are următoarele atribuții:

- a) aprobă documentul de politici privind dezvoltarea agricolă și rurală;
- b) aprobă criteriile de acreditare a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, care vizează 4 domenii de bază: mediul intern, activitățile de control, informarea și comunicarea, monitorizarea;
- c) aprobă măsurile/submăsurile de subvenționare și condițiile specifice de eligibilitate pentru formele de subvenționare;
- d) stabilește plafonul anual maxim de subvenții în cadrul unei forme de subvenționare pentru subiecții subvenționării;
- e) aprobă procedura de selectare a grupului de acțiune locală și de aprobare a finanțării strategiei de dezvoltare locală;
- f) aprobă conceptul și regulamentul Sistemului Integrat de Administrare și Control.

Articolul 13. Atribuțiile autorității administrației

publice centrale

(1) Autoritatea administrației publice centrale responsabilă de politica statului privind subvenționarea în agricultură și mediul rural este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare – organ central de specialitate).

(2) Organul central de specialitate are următoarele atribuții:

- a) elaborează documentele de politici în agricultură și mediul rural și asigură monitorizarea implementării acestora;
- b) acordă, revizuieste și retrage acreditarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură conform criteriilor de acreditare aprobate de Guvern;
- c) elaborează măsurile/submăsurile de subvenționare, condițiile specifice de eligibilitate conform formelor de subvenționare și le propune spre aprobare Guvernului;
- d) stabilește volumul de mijloace financiare pe măsuri/submăsuri de subvenționare și perioadele de implementare a acestora;
- e) asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea Sistemului Integrat de Administrare și Control;

f) asigură, prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, subvenționarea în agricultură și mediul rural;

g) promovează politica de subvenționare în agricultură și mediul rural;

h) formulează propuneri de programe și proiecte de asistență financiară în scopul dezvoltării agriculturii și mediului rural;

i) aprobă metodologia de determinare a prețurilor de referință și o publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

j) aprobă ghidul privind implementarea și respectarea condiționalităților;

k) elaborează procedura de selectare a grupului de acțiune locală și de aprobare a finanțării strategiei de dezvoltare locală;

l) selectează grupurile de acțiune locală și aprobă finanțarea strategiilor de dezvoltare locală;

m) aprobă formularele cererilor de subvenționare și documentele-model necesare în procedura de subvenționare;

n) prezintă Guvernului raportul privind gestionarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și a mijloacelor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare, până în data de 1 martie a anului ulterior celui de raportare, și asigură publicarea acestuia pe pagina web oficială a organului central de specialitate;

o) emite decizii definitive pe marginea cererilor prealabile depuse împotriva actelor administrative individuale ale Agenției.

(3) Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură este acreditată de către organul central de specialitate conform criteriilor aprobate de Guvern.

Articolul 14. Agenția de Intervenție și Plăți pentru

Agricultură și atribuțiile acesteia

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare – Agenție) este o structură organizațională din sfera de competență a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, responsabilă de gestionarea și controlul Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și al mijloacelor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare, care are următoarele atribuții:

a) gestionează Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și mijloacele financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare;

b) examinează cererile de subvenționare;

c) efectuează monitorizarea postachitare;

d) asigură promovarea măsurilor/submăsurilor de subvenționare și a condițiilor de accesare a acestora;

e) elaborează și aprobă manuale de proceduri interne;

f) elaborează și aprobă ghidul solicitantului de subvenții aferent fiecărei măsuri/submăsuri de subvenționare;

g) prezintă la organul central de specialitate rapoarte semestriale, până în data de 15 a lunii următoare perioadei de raportare, și un raport anual, până în data de 15 februarie a anului următor celui de raportare, privind gestionarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și a mijloacelor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare și asigură publicarea acestora pe pagina web oficială a Agenției;

h) publică pe pagina web oficială a Agenției lista cererilor de subvenționare recepționate și statutul acestora;

i) elaborează și aprobă metodologia de verificare a cererilor de subvenționare în baza analizei riscurilor.

Capitolul IV

FONDUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE

A AGRICULTURII ȘI MEDIULUI RURAL.

FORMELE DE SUBVENȚIONARE

Articolul 15. Fondul național de dezvoltare

a agriculturii și mediului rural

(1) Pentru subvenționarea în agricultură și mediul rural conform obiectivelor prevăzute în documentele de politici în agricultură și mediul rural se instituie Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, care se formează din alocațiile anuale de la bugetul de stat, ca poziție distinctă pentru politica de subvenționare în agricultură și mediul rural.

(2) Volumul Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat.

(3) Distribuirea/redistribuirea mijloacelor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural între formele și măsurile/submăsurile de subvenționare sau pentru executarea hotărârilor ori deciziilor judecătorești definitive se aprobă de organul central de specialitate.

(4) Costurile de creare și dezvoltare a Sistemului Integrat de Administrare și Control sunt suportate de Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural ori sunt acoperite din mijloacele financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare.

Articolul 16. Forme de subvenționare

Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural se repartizează pentru următoarele forme de subvenționare:

a) plăți în avans;

b) plăți postinvestiție;

c) plăți investiții pe etape;

d) plăți directe;

e) plăți complementare.

Articolul 17. Plata în avans

(1) Plata în avans este o subvenție acordată în baza unui proiect investițional, evaluat pozitiv de Agenție și autorizat pentru plata subvenției până la efectuarea unor costuri de implementare a acestuia.

(2) Plata în avans se acordă solicitantului de subvenție cu respectarea de către acesta a următoarelor condiții:

a) contribuția sa financiară reprezintă cel puțin 10% din valoarea proiectului;

b) deține un proiect investițional viabil;

c) proiectul investițional urmează să fie implementat în mediul rural;

d) perioada de implementare a proiectului investițional este de până la 24 de luni;

e) este deținătorul legal al bunurilor imobile și/sau al părților componente ale acestora în care urmează să se efectueze investiția.

(3) Prin derogare de la alin. (1) și (2), plata în avans se acordă grupurilor de acțiune locală pentru implementarea strategiilor de dezvoltare locală prin Programul LEADER.

(4) Plata în avans se efectuează în tranșe.

Articolul 18. Plata postinvestiție

(1) Plata postinvestiție este o subvenție acordată în bază de proiect investițional sau de extindere a unui proiect investițional, evaluat pozitiv de Agenție și autorizat pentru plata subvenției după implementarea proiectului respectiv în baza costurilor suportate integral de solicitant.

(2) Plata postinvestiție se acordă solicitantului de subvenție cu respectarea de către acesta a următoarelor condiții:

a) deține un proiect investițional viabil;

b) a suportat integral costurile de implementare a proiectului;

c) a dobândit cu titlu oneros bunuri și servicii, obiectul subvenționării de la furnizori și distribuitori, cu excepția schimbului;

d) este deținător legal al bunurilor imobile și/sau al părților componente ale acestora în care s-a efectuat investiția.

Articolul 19. Plata investiții pe etape

(1) Plata investiții pe etape este o subvenție acordată etapizat, în bază de proiect investițional sau de extindere a unui proiect investițional, evaluat pozitiv de Agenție și autorizat pentru plata subvenției după implementarea fiecărei etape în baza costurilor suportate integral de solicitant.

(2) Plata investiției pe etape se acordă solicitantului de subvenție cu respectarea de către acesta a următoarelor condiții:

a) și-a asumat angajamentul de a contribui financiar cu cel puțin 50% din valoarea proiectului investițional;

b) deține un proiect investițional viabil;

c) a suportat costurile de implementare a fiecărei etape a proiectului investițional;

d) perioada de implementare integrală a proiectului investițional este de până la 36 de luni, divizată în cel mult 3 etape;

e) a dobândit cu titlu oneros bunurile și serviciile, obiectul subvenționării de la furnizori și distribuitori;

f) este deținătorul legal al bunurilor imobile și/sau al părților componente ale acestora în care urmează să se efectueze investiția.

(3) În cazul în care sunt încălcate prevederile prezentului articol, mărimea subvenției acordate se diminuează conform procedurii stabilite de Guvern.

Articolul 20. Plata directă

(1) Plata directă este o subvenție exprimată în sumă fixă, acordată într-o singură tranșă, pentru practicarea activităților agricole în sectorul vegetal, zootehnic sau ecologic.

(2) Plata directă se acordă solicitantului de subvenție cu respectarea de către acesta a următoarelor condiții:

a) deține suprafața minimă eligibilă, stabilită de Guvern, sau

b) deține un număr minim de animale din speciile aprobate de Guvern și îndeplinește următoarele cerințe:

- pentru formele productive, demonstrează obținerea producției și livrarea acesteia către un procesor autohton sau demonstrează procesarea acesteia;

- animalele sunt asigurate;

- animalele sunt înregistrate conform Legii nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor, pentru speciile prevăzute.

Articolul 21. Plata complementară

(1) Plata complementară este o subvenție, acordată într-o singură tranșă, pentru suportarea costurilor curente sau pentru suportarea pierderilor de venit.

(2) Plata complementară se acordă solicitantului de subvenție în proporție de cel mult 80% din valoarea costurilor curente suportate, cu excepția plăților acordate pentru compensarea dobânzilor achitate către băncile comerciale și organizațiile de creditare nebancară.

Capitolul V

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE PENTRU SUBVENȚII.

OBLIGAȚIILE SUBIECȚILOR SUBVENȚIONĂRII

Articolul 22. Condiții generale de eligibilitate

pentru subvenții

Sunt eligibili pentru subvenții subiecții specificați la art. 4, care îndeplinesc următoarele condiții generale de eligibilitate:

- a) nu se află în proces de insolabilitate/lichidare;
- b) nu au restanțe la bugetul public național;
- c) și-au asumat obligația de a respecta condiționalitățile;
- d) nu sunt incluși în Lista de interdicție a subiecților subvenționați;

e) nu sunt persoane juridice ai căror fondatori, acționari, asociați, administratori, beneficiari efectivi sunt înregistrați ori își au reședința în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență.

Articolul 23. Costuri, bunuri și servicii neeligibile

pentru subvenții

Nu sunt eligibile pentru subvenții:

- a) bunurile și serviciile dobândite de la persoane afiliate subiectului subvenționați;
- b) bunurile achiziționate second-hand;
- c) bunurile imobile și părțile componente ale acestora dobândite prin acte juridice, cu excepția contractului de antrepriză;
- d) porțiunile de grant;
- e) bunurile investite în activitățile agricole și lucrările realizate în orașele Chișinău sau Bălți, cu excepția celor investite de către organizațiile din domeniul cercetării și inovării sau instituțiile de învățământ cu profil agroindustrial;
- f) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția proiectelor inițiate de unitățile administrativ-teritoriale, precum și pentru funcționarea grupurilor de acțiune locală;
- g) comisioanele bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuielile similare;
- h) costurile de schimb valutar, taxele și pierderile ocazionate de schimburile valutare;
- i) costurile de instruire șef montaj;
- j) beneficiul de deviz și asigurările sociale, serviciile de instalare, de montaj, serviciile de transport, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17 alin. (3);
- k) achitățile efectuate în cadrul contractelor de schimb sau de cesiune, stingerea obligațiilor

prin compensare, precum și achitățile efectuate către persoanele juridice înregistrate sau cu reședința în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență.

Articolul 24. Obligațiile subiecților subvenționării

(1) Subiecții subvenționării sunt obligați:

a) să adreseze cereri de subvenționare conform formularelor aprobate de organul central de specialitate;

b) să depună declarații pe propria răspundere privind veridicitatea informației și a documentelor prezentate, conform modelului aprobat de organul central de specialitate;

c) să folosească bunul ori serviciile pentru care au primit subvenția în scopul indicat în cererea de subvenționare și conform destinației;

d) să întrețină bunul subvenționat în conformitate cu bunele practici agricole, benefice pentru climă, mediu, siguranța alimentară sau bunăstarea animalelor și a plantelor, aprobate de organul central de specialitate;

e) să nu admită sub nicio formă înstrăinarea sau darea în folosință a bunului pentru care au primit subvenția;

f) să respecte angajamentele, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza deciziei de acordare a subvenției sau încheierii contractului administrativ de subvenționare și dispozițiilor adiționale;

g) să comunice Agenției apariția oricăror circumstanțe care împiedică respectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege;

h) să aplice materiale de vizibilitate pe obiectul subvenționării, conform modelelor și schițelor aprobate de Agenție;

i) să facă dovada plății pentru bunurile, serviciile sau lucrările pentru care se solicită subvenție.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1), cu excepția lit. c), se sting la împlinirea termenelor stabilite de Guvern, în funcție de natura bunurilor, serviciilor sau a lucrărilor și de obiectivele politicii de dezvoltare agricolă și rurală.

(3) Beneficiarii de subvenții în privința cărora s-a intentat o procedură de insolabilitate sau o procedură de dizolvare cu lichidare sunt obligați să comunice acest fapt Agenției în termen de 5 zile de la data intentării procedurii.

(4) În cazul în care în privința unui beneficiar de subvenții se intențează procedura falimentului, procedura simplificată a falimentului sau procedura de dizolvare cu lichidare, acesta este obligat să restituie subvențiile acordate dacă, la momentul intentării procedurilor respective, nu s-au împlinit termenele stabilite de Guvern în conformitate cu alin. (2). În termen de 5 zile de la intentarea procedurilor menționate, lichidatorul va notifica Agenția cu privire la termenele de înaintare a creanțelor proprii față de debitor.

Capitolul VI

PROCEDURA DE EXAMINARE A CERERII

DE SUBVENȚIONARE

Articolul 25. Termenul de depunere și de examinare

a cererii de subvenționare

(1) Cererile de subvenționare se depun în cadrul apelului lansat prin ordinul organului central de specialitate.

(2) Apelul se lansează anual și durează cel mult 60 de zile, dar nu mai puțin de 30 de zile. În cazul nevalorificării mijloacelor financiare distribuite pe măsuri/submăsuri, organul central de specialitate poate lansa un nou apel.

(3) Ordinul organului central de specialitate prevăzut la alin. (1) se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puțin 20 de zile înainte de începerea perioadei de depunere a cererilor de subvenționare.

(4) Prin derogare de la alin. (1) și (2), pentru măsurile/submăsurile de subvenționare stabilite la forma de subvenționare „plată complementară”, cererile de subvenționare se depun în perioada 1 februarie - 30 septembrie.

(5) Cererile de subvenționare depuse în afara termenelor reglementate de prezentul articol se resping.

(6) Termenul în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 45 de zile - în cazul plăților directe sau al celor complementare, și de 60 zile - în cazul plăților în avans, al plăților postinvestiție sau al plăților investiții pe etape.

(7) Termenele prevăzute la alin. (6) încep să curgă:

a) în cazul plăților complementare - de la data depunerii cererii de subvenționare complete;

b) în cazul plăților directe, al plăților în avans, al plăților postinvestiție și al plăților investiții pe etape - din ziua imediat următoare încheierii apelului pentru cererile de subvenționare complete.

Articolul 26. Examinarea cererii de subvenționare

(1) Cererea de subvenționare se depune de către solicitantul de subvenție sau de reprezentantul acestuia în mod prioritar în format electronic, prin intermediul mijloacelor electronice, sau pe suport de hârtie, la sediul subdiviziunii teritoriale a Agenției.

(2) Subdiviziunea teritorială a Agenției:

a) înregistrează cererea de subvenționare;

b) verifică dacă solicitantul de subvenție cade sub incidența prezentei legi;

c) verifică dacă cererea de subvenționare corespunde condițiilor de formă conform art. 24 alin. (1) lit. a);

d) verifică respectarea condițiilor generale conform art. 22, a condițiilor de plată conform formelor de subvenționare specificate la art. 17 alin. (2), art. 18 alin. (2), art. 19 alin. (2), art. 20 alin.

(2), precum și a condițiilor specifice aprobate de Guvern;

e) cercetează la fața locului obiectul cererii de subvenționare, după caz;

f) emite un aviz pe marginea cererii de subvenționare, pe care îl transmite, împreună cu dosarul administrativ, la oficiul central al Agenției.

(3) Cererile de subvenționare cu grad de risc sporit se supun verificării la oficiul central al Agenției, în conformitate cu metodologia de verificare a cererilor de subvenționare în baza analizei riscurilor, prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. i).

(4) Cererile de subvenționare depuse conform art. 17 și 19 se evaluează la oficiul central al Agenției, în baza criteriilor de selectare aprobate de Guvern.

(5) Cererile de subvenționare se supun operațiunii de autorizare a plăților, care constă în verificarea corectitudinii calculului subvenției solicitate, conform principiului „Primul venit, primul servit” – pentru plățile directe, plățile complementare sau plățile postinvestiție și în baza actului administrativ de selectare a proiectelor – pentru plățile în avans și plățile investiții pe etape.

(6) Ca urmare a examinării cererii de subvenționare, Agenția emite actul administrativ de admitere sau respingere a cererii de subvenționare.

(7) Actul administrativ de admitere a cererii de subvenționare este însoțit de dispoziții adiționale.

(8) La cererea solicitantului subvenției, în locul emiterii actului administrativ, Agenția poate încheia cu acesta un contract administrativ de subvenționare.

(9) Cererea de subvenționare este respinsă dacă:

a) solicitantul de subvenție nu este subiectul măsurii/submăsurii de subvenționare;

b) solicitantul de subvenție a atins plafonul anual maxim de subvenții în cadrul unei forme de subvenționare;

c) solicitantul de subvenție nu îndeplinește condițiile generale sau condițiile specifice de subvenționare și/sau condițiile de plată.

(10) Agenția comunică subiectului subvenționării emiterea actului administrativ sau, după caz, încheierea contractului administrativ de subvenționare pe marginea cererii de subvenționare.

Articolul 27. Examinarea cererilor de subvenționare

în cadrul Programului LEADER

(1) În cadrul Programului LEADER, cererile de subvenționare a proiectelor sunt depuse de grupurile de acțiune locală la oficiul central al Agenției sau prin intermediul Sistemului informațional „Moldova LEADER IT Soft”, în baza deciziei organului central de specialitate privind selectarea grupului de acțiune locală și aprobarea finanțării strategiei de dezvoltare locală.

(2) În procesul de examinare a cererilor de subvenționare în cadrul Programului LEADER, oficiul central al Agenției aplică corespunzător prevederile art. 26 alin. (2).

(3) Agenția verifică respectarea de către grupul de acțiune locală a procesului de organizare și

desfășurare a concursurilor de selectare a cererilor de finanțare a proiectelor și a procedurilor ce țin de transparența în procesul de luare a deciziilor în cadrul grupului.

(4) Procedura de examinare a cererii de subvenționare se finalizează cu încheierea unui contract administrativ de subvenționare cu subiectul subvenționării în cadrul Programului LEADER sau cu emiterea actului administrativ de respingere a cererii de subvenționare.

(5) Agenția comunică subiectului subvenționării emiterea actului administrativ pe marginea cererii de subvenționare.

(6) Agenția monitorizează implementarea proiectelor conform manualelor de proceduri, aprobate prin ordinul directorului Agenției.

Articolul 28. Executarea plăților

(1) Documentele de plată a subvențiilor se prezintă spre executare în termen de până la 10 zile, calculat, după caz, din data:

- a) emiterii actului administrativ;
- b) încheierii contractului administrativ de subvenționare;
- c) depunerii cererii de debursare;
- d) emiterii deciziei organului central de specialitate.

(2) Executarea plăților se face prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice, la conturile de plăți ale subiecților subvenționării, în modul stabilit de Guvern.

(3) Fără a aduce atingere prevederilor Codului administrativ, Agenția suspendă executarea actului administrativ individual sau obligația de plată din contractul administrativ în cazul epuizării mijloacelor financiare distribuite din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural. Executarea actului administrativ individual sau a obligației de plată din contractul administrativ se reia după expirarea termenului de 3 zile de la efectuarea operațiunii administrative de distribuire/redistribuire a mijloacelor din fondul nominalizat. Suspendarea sau reluarea executării actului administrativ individual se notifică destinatarului acestuia.

(4) Actul administrativ individual sau obligația de plată din contractul administrativ neexecutate de Agenție pe parcursul anului de gestiune din lipsă de mijloace financiare vor fi executate din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural aprobat prin legea bugetului de stat pentru anul următor și acestea vor avea prioritate la plată.

(5) Dacă solicitantul subvenției a cărui cerere de subvenționare a fost aprobată este obligat, în același timp, să ramburseze Agenției subvenții primite în baza altor cereri de subvenționare, atunci suma autorizată spre plată poate fi utilizată, prin compensare, pentru stingerea obligației solicitantului proporțional cu suma datorată.

Articolul 29. Monitorizarea postachitare

(1) Monitorizarea postachitare este o procedură administrativă de verificare a modului de executare a actului administrativ sau, după caz, a contractului administrativ de subvenționare.

(2) Procedura de monitorizare postachitare se inițiază din oficiu de către Agenție în baza

analizei riscurilor, în termen de până la 5 ani din momentul emiterii actului administrativ sau a contractului administrativ de subvenționare.

Articolul 30. Lista de interdicție a subiecților subvenționării

(1) Lista de interdicție a subiecților subvenționării reprezintă o listă ținută de Agenție, ce cuprinde informații despre subiecții subvenționării care, în procedura de acordare a subvenției, au săvârșit contravenții sau infracțiuni constatate printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată sau care au contribuit la emiterea unui act administrativ favorabil ilegal sau la încheierea unui contract administrativ de subvenționare ilegal.

(2) Agenția asigură publicarea Listei de interdicție a subiecților subvenționării pe propria pagină web oficială.

(3) Procedura de introducere și, după caz, de excludere a subiecților subvenționării din Lista de interdicție a subiecților subvenționării este stabilită de Guvern.

Articolul 31. Sistemul Integrat de Administrare și Control

(1) Sistemul Integrat de Administrare și Control reprezintă un sistem informațional automatizat destinat pentru gestionarea și monitorizarea intervențiilor și a beneficiarilor de subvenții din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și a mijloacelor financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare.

(2) Sistemul Integrat de Administrare și Control cuprinde următoarele elemente:

a) o bază de date electronică;

b) un sistem de identificare a parcelelor agricole;

c) un sistem de identificare și înregistrare a drepturilor la plată;

d) cererile de subvenționare;

e) un sistem integrat de control;

f) un sistem unic de identificare a fiecărui agricultor care a depus o cerere de subvenționare;

g) un sistem de identificare și înregistrare a animalelor;

h) alte elemente necesare pentru gestionarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural sau a altor mijloace financiare alocate de partenerii de dezvoltare.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 32. Dispoziții tranzitorii

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 267-271, art. 572), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

în cuprinsul legii, cuvintele „producător agricol”, la orice formă gramaticală, se substituie cu

cuvântul „fermier” la forma gramaticală corespunzătoare;

la articolul 3 alineatul (2), cuvintele „sau grupul de producători” se exclud, iar textul „sunt definiți de Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural” se substituie cu textul „este definit de Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural”;

la articolul 4 alineatul (4):

litera a) se abrogă;

la litera b), cuvintele „serviciului electronic guvernamental de acces la date MAccess” se substituie cu textul „serviciului electronic de acces la date, parte componentă a platformei de interoperabilitate (MConnect)”;

la articolul 18 alineatul (1), cuvintele „producătorilor agricoli” se substituie cu cuvântul „fermierului”;

la articolul 30, alineatul (3) se abrogă;

la articolul 32:

alineatul (1) se completează cu cuvintele „sub formă de plată complementară”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Subvenția unei părți a primei de asigurare se acordă la cererea asiguratului care a încheiat un contract de asigurare în agricultură cu un asigurător ce și-a notificat condițiile de asigurare a riscurilor de producție în agricultură conform art. 4 alin. (2).”

la alineatul (3), cuvântul „anual” se exclude;

la alineatul (9), textul „după aprobarea documentelor prezentate de asigurători subdiviziunilor teritoriale ale agenției în cauză, dar nu mai târziu de 2 luni de la data depunerii dosarului de subvenționare” se substituie cu textul „pe contul asigurătorului, în termenul prevăzut de Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural”;

alineatul (10) va avea următorul cuprins:

„(10) La cererea de subvenționare se anexează:

a) copia de pe contractul de asigurare;

b) copia de pe polița de asigurare;

c) copia de pe documentul de plată a primei de asigurare;

d) o declarație pe propria răspundere a asiguratului cu privire la existența bunului asigurat.”

Articolul 33. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:

a) art. 12 lit. b) și art. 13 alin. (2) lit. b) și alin. (3), care vor intra în vigoare la expirarea termenului de 36 de luni de la data publicării prezentei legi;

b) art. 20, în partea ce ține de plățile directe pentru practicarea activităților agricole în sectorul vegetal, și art. 31, care se vor pune în aplicare începând din anul 2026.

(2) Procedura de examinare a cererilor de subvenționare depuse până la data intrării în vigoare a prezentei legi se va desfășura în baza prevederilor actelor normative în vigoare până la data intrării în vigoare a acesteia.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 67-71, art. 93), cu modificările ulterioare.

Articolul 34. Organizarea executării

Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia;

b) va asigura reexaminarea și abrogarea actelor normative ale autorităților administrației publice centrale care contravin prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Igor GROSU

Nr. 71. Chișinău, 31 martie 2023.